

Veliki potresi v Kaliforniji.-Zopet težkoče v Jugoslaviji.

POTRESNI SUNKI, KI SO SLEDILI EDEN DRUGEMU, SO NAPRAVILI OGROMNO ŠKODO; MNOGO HIŠ JE PORUŠENIH. — POTRESU JE SLEDIL TUDI POŽAR; LJUDSTVO JE OBUPANO. — V MEXICALI PROGLAŠEN PREKI SOD.

Calexico, Cal. — Novo leto se je na večih krajih začelo z nesrečami. Iz Imperial doline v Kaliforniji in iz severnega dela Mehike poročajo o strahovitem potresu; sunek je sledil sunku, izbruhnili so tudi ogenj — uničevalni elementi so napravili ljudstvu veliko strahu in ogromno škodo. Ko so prebivalci mest in vasi segali v roke in eden drugemu želeli srečno novo leto — se je takoj pokazalo kako bo srečno. Škoda je napravil potres in ogenj nad dva milijona dolarjev; ni pa še znano, ako je tudi kaj človeških žrtev. Ranjenih je veliko oseb, na katere je padala opeka s streh; mnogo jih je tudi zasutih med razvalinami hiš, katere je potres porušil.

Iz hotelov in večjih poslopij v Calexico so ljudje bežali ko se je začelo tresiti. Najhujše je prizadelo mesto Mexicali, kjer je škoda cenjena blizu enega milijona dolarjev. Tukaj je guverner Rodriguez proglasil preki sod — vojaške čete, ki patrolirajo po mestu, imajo ukaz, vsakega, ki bi nesrečo izrabljal za plenitev, ga morajo na mestu ustreliti.

Ko so potresni sunki že ponehali, se je vendar še slišalo podzemsko bučanje celi dan v soboto; ljudstvo je živelo v strahu, misleč, da bo še hujše. Najhujše je bilo to, ko je med potresom izbruhnili ogenj v Mexicali. Med tem, ko je potres že kakih dvanajst poslopij porušil, so plameni uničili veliko pivovarno; škoda je cenjena na \$250,000.

Prvi sunek so čutili v Mexicali v nedeljo ob 12.18 zjutraj. Kavarne in druga zabavališča po mestu so bila natlačena veseljakov — potresni sunki, in podzemsko bučanje in grom podirajočih se stavb, je utihnil sviranje godb; vse je prestrašeno begalo sem in tja, nevedoč kam, da bi se čutili varne.

NEHVALEŽNOST JE PLAČILO TEGA SVETA.

Pariz, Francija. — Nedavno je bilo poročano, da je neka služkinja v nekem pariškem hotelu našla demant — dragoceni kamen, ki so ga so tatovi ukradli iz muzeja. Demant je bil skrit v jabolku, ki ga je imel neki gost v kovčegu. Služkinjo je jabolko zapeljalo in ga je izmaknila ter ugriznila. V njem je našla demant ter ga takoj našla na policijo. Detektivi so kmalu nato izsledili tudi tatova. Dragi kamen je bil neprecenljive vrednosti, zakar je bila razpisana velika nagrada za tistega, ki izaledi tatove. Služkinja je bila seveda do te nagrade opravičena, obrnila se je na pristojno mesto, kjer so ji pa rekli, naj pozabi na nagrado, če ne bo mirovala, jo bodo deportirali, ker je iz Luksemburga. Ne le to, da ni nič doseglja pri oblastih — še več, ko se je vrnila k gospodarju, ji je le-ta rekel, da zanjo nima več službe. Toraj nesrečni demant je bil tudi ubogi služkinji v nesrečo. — Nehvaležnost je plačilo tega sveta.

ITALIJA ZOPET STRAŠI.

Med Italijo in Jugoslavijo so se poostri odnošaji. — Italija pošilja topove na jugoslovansko mejo. — Odnosaji med Jugoslavijo in Rusijo se morajo zboljšati.

Pariz, Francija. — Poročevalec nekega francoskega lista, ki se nahaja v Belgradu, je nedavno poročal svojemu listu, da se Italija sistematično pripravlja na vojno z Jugoslavijo. Zlasti zadnjih štirinajst dni se opaža, da koncentrira vojske in vojne priprave na strateške točke ob jugoslovanski meji.

V Jugoslaviji so vodilni politiki mnenja, da je stališče skrajno napeto. Nastale so v resnici težkoče. Odnosaji med obema državama so se poostri — ljudstvo je vznemirjeno. Italijansko rožljanje z orožjem pa ne vznemirja le Jugoslavije, temveč vse balkanske narode, ki se po svoji možnosti pripravljajo — da jih kaj ne zaloti nepripravljenost.

Razmere, v kakršnih živi danes Jugoslavija, so take, da bo morala svojo zunanjo smer nocoj spremeniti. To pa da politikom veliko misli. Pretežnja večina je mnenja, da bo Jugoslavija primorana svoje stališče napram sovjetski Rusiji spremeniti in poiskati pota za prijateljsko zblizanje — nakar bi ne preostajalo drugega ostalim balkanskim narodom, kakor slediti vzgledu Jugoslavije in se pridružiti matuški Rusiji.

Ker pa je med jugoslovanskimi diplomati tudi nekaj takih, ki ne marajo, da bi prišli v konflikt z Italijo, se bo predvsem skušalo priti z Rimom do sporazuma diplomatskim potom. Ako se to ne bo nič hasnilo, bo Jugoslavija zaprosila pri ligi narodov za intervencijo. Vse te težkoče so nastale radi italijansko-albanskega pakta.

POTRESI NA SEVERO-ZAPADU.

Spokane, Wash. — V petek so občutili v Spokane in Wenatchee močne potresne sunke. Prebivalci so se silno prestrašili, ko so se poslopja začela majati. Škoda je precejšnja, človeških žrtev ni bilo.

Dutch Harbor, Alaska. — Ognjenik Makuchin, južno-zapadno od tukaj, je začel delovati. Bruhanje je ogrožalo prebivalce vasi, ki leži v vznožju hriba.

Pariz, Francija. — V Biarritz so občutili potresne sunke, ki pa niso trajali dolgo, škode potres ni napravil. Biarritz je znamenito letovišče na francoskem, katero obiskujejo Amerikanci.

Pariz, Francija. — Od tukaj prihaja poročilo, da so komunisti nameravali ugrabit bolgarskega kralja Borisa. Ime poročevalca se ne glasi Mr. M. Česni, temveč Mr. Martin Česnik iz Indianapolis, Ind.

VEZUV ZOPET DELUJE.

Po dolgem času se je zopet oživel ognjenik Vezuv in je začel delovati. Slika nam prikazuje, kako izgleda od blizu, ko iz žrela bruha dim in ogenj.

COOLIDGEA KRITIZIRAJO.

Predsednik odgovarja tistim, ki se ne strinjajo z njegovo zunanjo smernico. — Zamejni vsem, ki se vmešavajo v delo administracije.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je silno ogorčen nad tistimi, ki se vmešavajo v delo njegove administracije. To so največ taki, ki bi radi, da bi se Amerika oboroževala in metala denar proč za vojne priprave. Ker se pa Coolidge ne mara tem udinjati, ga kritizirajo. Coolidge želi, da bi javnost in listi podpirali administracijo v vseh delih. To željo je izrazil poročevalcem, ko so ga obiskali koncem minulega tedna. Predsednik zelo zameri vsem, ki ga kritizirajo. Pravi, to napravljajo slab vtis v inozemstvu, kjer mislijo, da se ameriška javnost ne strinja z delom administracije in ne stoji ob strani svojemu predsedniku.

PETNAJST LET KAZNI JE PREVEČ ZA POLJUB.

Omaha, Neb. — Vojak W. Bullard, je nedavno poljubil na postaji neko dekle — seveda proti njeni volji. Bil pa je tudi v "ročcah", to se reče, da se ga je preje malo navleklo. Strogo sodišče mu je zato prisodilo 15 let ječe. Generalu B. A. Poore-ju poveljniku sedmega armadnega kora, se je pa ta kazneni zdel; interveniral je in dosegl, da se je vojaku kaznen zmanjšala na eno leto. Šest mesecev — ker je bil pijan, šest mesecev za poljub.

POPRAVEK.

V poročilu o smrti Rev. B. Čičeka se je vrnila pri imenu poročevalca neljuba, pomota. Ime poročevalca se ne glasi Mr. M. Česni, temveč Mr. Martin Česnik iz Indianapolis, Ind.

Advertisements in "Amerikanski Slovenec"

NOVOLETNI ODMEVI.

Tudi Hoover vidi prosperiteto, pravi, da je delavska plača višja, cene potrebščinam pa nižje. — Suhaški agenti na delu.

Washington, D. C. — Trgovski tajnik Hoover, je v svoji izjavi mnogo povedal, ako se pa sme vse verjeti, je drugo vprašanje. Mem drugim pravi, da nikdo ne more tajiti, da bi ne bilo leto 1926 eno izmed najboljših kar jih pomnijo. Nobeno leto se še ni toliko produciralo, pa tudi se še nobeno leto ni toliko porabilo. Dalje tudi pravi, da so delavske razmere dobre — pristavlja pa: "Izvezemsi tekstilne industrije in po nekaterih premogovnikih." To je res, le to gospod ni povedal, kaj je temu vzrok. Pravi tudi v svoji izjavi, da so bile v minulem letu delavske plače višje in cene potrebščinam so nekoliko padle. Za leto 1927 pa prerokuje, da bo še mnogo bolje, kakor je bilo minulo.

Chicago, Ill. — Te dni se je po Zed. drž. pilo in zapravljalo, da je bilo joj. Prohibicijski agenti so imeli polne roke posla. V Chicagi so bili vsi hoteli in kavarne natlačene, tako na Silvestrov večer, kakor tudi v soboto. V sedmih velikih chicških hotelih je bilo 18,000 gostov, kateri so zapravili \$145,000.

Avtomobil je v minulem letu pripomogel, da je smrt imela bogato žetev. Iz vseh krajev Zed. drž. poročajo, da so se smrtni slučajji po avtomobilskih nesrečah pomnožili. V Cook okraju je bilo 890 oseb ubitih, mnogo pa ranjenih. Prerokujejo pa, da bo leto 1927 napravilo nov rekord, kajti začeli so dobro. Na novega leta dan je bilo v Chicagi deset oseb ubitih po avtomobilu.

New York, N. Y. — New York se ne straši strogih suhaških agentov. Spričo vseh pre-

KRIŽEM SVETA.

Albany, N. Y. — Guverner Smith je v soboto v četrtič že podal običajno prisego kot novo, oziroma ponovno izvoljeni guverner. V četrtek je obhajal 54. rojstni dan, ki pa ni bil vesel, kajti Smith se je prehladil in je moral v posteljo.

London, Anglija. — V tukajšnjem mestu je bilo zadnje čase veliko drznih tatvin izvršenih. Oblasti so mnenja, da so na delu v Ameriki izvežbani svedrovci. Koncem minulega tedna, so v neki veliki trgovini ukradli za \$50,000 dragocenosti.

Los Angeles, Cal. — Mrs. Lenora McBrides zahteva za srčne bolečine, nič manj kakor \$100,000 od soproga, s katerim je razporečena, a ji je pri neki priliki obljubil, da jo bo zopet poročil, besede pa ni držal. Sodišče bo imelo zadnjo besedo.

Milwaukee, Wis. — Peter Tabor, motorman cestne železnice, se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je, kakor so priče izpovedale, po njegovi krivdi, kara, katero je on vodil, kolidirala z gasilskim truckom, pri čemer je prišel en gasilec ob življenje in šest je bilo ranjenih.

Chicago, Ill. — V dveh letih je zadela družino Cucivich na 1626 N. Pauline cesti tretja nesreča. Pred dvema leti je umrl v bolnišnici soprog. Par mesecev zatem se je vdovi omarčil um in je še sedaj v no-rnišči. Sestra očeta je potem skrbela za otroke. Ko se je v četrtek vrnila domu, je našla vse tri ležeče na tleh, omamljene od plina. 6 letna Eleanor je bila mrtva, Florence in Ireo pa so spravili še k zavesti.

AL SMITH PREDSEDNIŠKI KANDIDAT.

Albany, N. Y. — Al Smith, je vrgel klobuk v volivno areno. Podal se je pritisku svojih številnih prijateljev, ter izjavil, da bo kandidiral za predsedniško mesto leta 1928. Da je Smith poštenjak, je razvidno iz tega, ker je rekel, da ne bo delal nobenih predkonvenčnih kampanj — ako ljudstvo uvidi v njem, da je sposoben za to mesto, ga bo samo imenovalo za kandidata. Rekel je tudi, da si on hoče zaslužiti kandidaturu s tem, da bo vestno izpolnjeval svoje dolžnosti, ki mu jih nalaga sedanja služba.

VLAKI V ŠPANJI ZAMETNI V SNEGU.

Madrid, Španija. — V petek je odletelo iz Madrida pet vojaških letal natovorjenih s življenjskimi potrebščinami za potnike, katerih vlaki so v sneženih zametih na progi med Madridom in Barcelono.

ganjanj in čuječnosti očesa postavje, v mestu je bilo vse polno veseljakov — na Silvestrov večer se je pilo, kakor je na ta dan običaj v New Yorku. Poročilo pravi, da je bilo vse "mokro," kakor so bila vse prejšnja leta.

Iz Jugoslavije.

NESREČA PO ELEKTRIČNEM TOKU; SEDEMLETNA DEKLICA ZADOBILA TEŽKE POŠKODBE. — NESREČA NA DOBERNI PRI TRBOVLJAH. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nesreča po električnem toku.

V Šiški na Kavškovi cesti v rodbini gosp. Vrhovca se je zgodila nesreča, ki bi kmalu zahtevala človeško žrtev. Sedemletna hčerka je stopila na štedilnik in je prišla na dolgi žici viseči okov tik nad žarnico. V tem hipu je začutila močnega električnega sunek, ki jo je vrgel na štedilnik, s katerega je nato padla na tla. Žarnico je izpustila iz rok. Pri padcu pa se je slučajno zopet dotaknila z obrazom kovinastega okova in je tako za trenutek ostala v električnem toku. Vsa prestrašena mati jo je takoj skušala rešiti. Prijela je napako otroka za roko in je začutila sama pri tem električni sunek. Šele, ko je otroka prijela za obleko, se ji je posrečilo nezavestnega otroka rešiti. Otroček je zadobil na levi roki močno opekline, lažjo opekline pa na licu.

Mina se užgala.

Na Doberni se je tako poročajo iz Trbovelj — dogodila zopet težka nesreča. V nedeljo 5. dec., ko se je streljalo na odkopu, je delavec Grosič, okoli 50 let star, rodom iz Hrvaške, šel predčasno na delo. Iz mine se je še kadijo. Mislili so, da gori samo smodnik in da je netilna vrstica že zgorela; kar počli mina, vrže Grosiča obenem z materialom v zrak in ga nato pokoplje pod seboj. Teško ranjenega so prinesli v bolnico.

Na vrhnjem kopu pri podjetju Dukič se zgodi toliko nezgod, da daje to veliko misliti. Ni skoro dneva, da bi se kdo ne ponesrečil, in je prišlo že v govorico, da je Doberna "mlin za človeške kosti." Mnenje vseh je, da je krivo vsega tega, ker se delavstvo preveč priganja.

Karambol avta z vozom.

V petek zvečer 3. dec. ob 6. uri se je pripetil na Dunajski cesti v Ljubljani težak karambol avtomobila z vozom. Karambol je imel večje posledice. Šofer Janko Breščak je vozil v zmernem tempu z avtomobilom po Dunajski cesti v smeri proti Ježici. Pri artiljerijski vojašnici se je šoferju zdelo škoda razkošne luči in je ugasil oba žaromete ter pustil goriti le navadne svetiljke. Tako ni opazil kakih sto korakov oddaljenega voza, ki ga je vodil lastnik peš, držeč konjevo uzdo v rokah. Avtomobil se je zadel v voz, ki se je ob sunku popolnoma razbil, tako, da ni več za nobeno rabo. Težje notranje poškodbe je dobil tudi voznik Fran Javornik, posestnik z Ježice, ki so ga morali prepeljati z rešilnim avtomobilnišnico. Konj je poškodovan po nogah in so ga odvedli v Elgovčev hlev. Manje poškodovan je avtomobil. Na policiji je šofer Breščak izpovedal, da je vozil z zmerno brzino, dočim je Javornik priznal, da ni imel luči pri vozi, za kar je peš vo-

Umrla

je v splošni bolnici gđna Pavlina Veber, stara 19 let. Rajnica, hči uglednih staršev, Jožefa in Frančiške Veber, posestnika v Zg. Radgoni in sestra znanega vseučiliškega profesorja dr. Franca Vebera v Ljubljani, je po dovršeni meščanski šoli vstopila v tukajšnji državni zavod kot sestra za socialnohigiensko zaščito dece, kjer je z največjo požrtvovalnostjo vršila svoj lep poklic in bila tik pred zadnjim izpitom. Pri izvrševanju tega svojega zvanja je nalezla tifus, katerega je sedaj podlegla. Med boleznijo je dejala mladenka, da za ta zavod rada umrje.

Vlom v župnišče.

Dne 28. novembra med dopoldanskim duhovnim opravljenjem je bilo skozi okno vlomljeno v župnišče v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem. Ropar je pokradel blaga v vrednosti okrog 1500 Din.

Novo slovensko mesto in trg.

Kralj Aleksander je na državni praznik 1. dec. podpisal ukaz, po katerem se Tržič povzdigne v mesto. Z istim ukazom je vaška občina Trbovlje kot največji industrijski kraj Slovenije povzdignjena v trg.

Ciganska razbojniška tolpa.

Na znani hrvaški božji poti Marija Bistrica blizu Krapine je vedno dosti ciganskih tolp, med katerimi so številni roparji. Marija-Bistriški orožniki so zalotili večjo tolpo, ki je hotela vlomiti v neko tamošnje trgovino za živila. Pri aretaciji je nastal med orožniki in cigani skoraj boj. Kajti cigani so streljali na žandarje. Orožniki so glavnega vodjo Nikolica aretirali in ga prepeljali v Zagreb. Sumi se namreč, da je imel svoje prste vmes pri več ropih in roparskih umorih. Ostali cigani so v bližini Marije Bistrice pokradli par konj in pobegnili.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$10.10
500 lir	\$24.25
1000 lir	\$47.50

Pri večjih svotah poseben pospost. Poštnina je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali po brzojavno. **IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.** Pisma in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČESARK** 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, posebnikov in dnevo po praznikih. Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1649 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays. Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1649 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: — Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Amer. Slovencu za novo leto!

Sedaj, ko se nahajamo zopet na pragu novega, se nam med drugimi vprašanji vrine tudi to: "Kaj bom čital v povem letu?" Nekateri ljudje pravijo: "Jaz zmiraj vse berem, meni nič ne škodi." Prijatelj, ni li čtivo tvoja duševna hrana? Bili ti hotel siliti telo s trupom obnem z zdravo hrano? Ni li tvoj duh umetneje, fineje stvarstvo božje, nego je tvoje telo? Pa bi ga hotel hraniti s trupom? Nikakor ne. Kakšno olje rabiš v avtomobilu? Najboljše, najčisteje. Bi li mogel piti vodo ostudno, smrdljivo, polno črvov in nesnage? Studilo bi se ti. Isto je s čtivom. Ni ga pač slovenskega časnika v Ameriki, ki bi ti nudil lepše, bolj okusno, bolj zdravo čtivo, kot je naš stari Amerikanski Slovenec. Pošten človek ga z veseljem prebira, odpadnik ga želi brati. Ni ga slovenskega časopisa, ki bi imel toliko zanimivih dopisov iz vseh slovenskih naselbin, kot ravno Amerikanski Slovenec. Jezik je pravilen, a vendar priprost, da ga more vsakdor razumeti. Koliko dobrega je učinil ta list, je znano deloma našim slovenskim boriteljem in voditeljem, najbolj pa Bogu samemu. V koliko tolažbo je Amerikanski Slovenec ljudem v stari domovini, je znano nam, ki imamo svoje mile in drage še v starem kraju. Kako jih veseli naše narodno in versko gibanje in življenje. Kako jih vspodbuja k vztrajnosti in potrpežljivim prenašanju križev in težav, ko čitajo, da se moramo tudi mi tukaj v bogati Ameriki boriti s trdim delom in drugimi težavami. V koliko tolažbo pa jim je osobito lepo versko življenje po raznih slovenskih naselbinah, kjer imamo svoje slovenske dušne pastirje, župniške šole, dvorane in katoliška društva. Pa tudi dobri ljudje po naših ameriških slovenskih naselbinah se srčno vesele radostnih poročil iz drugih naselbin.

Dragi Slovenci, sedaj je vaš najugodnejši čas, da ne samo sami obnovimo svojo naročnino na Amerikanskega Slovence, temveč, da storimo vse, kar je v naših silah, da bo v novem letu vsaka ameriška slovenska družina naročena na list ter da ga naročimo in pošljemo kot novoletno darilo tudi vsem našim sorodnikom v stari domovini. V to pomozi Bog in sv. apostola Ciril in Metod!

—Rev. Francis S. Mažir.

Delo za mir.

Veliko vzgojno delo med nemškimi narodom vrši "Mirovna zveza nemških katolikov." O narodu, ki mu je militarizem in imperializem, objestnost in napuh prešel v kri in meso, kjer je streljanje in sabljanje vsakdanja ljudska igra in kjer žge po vojni še žerjavica osvete, je misel miru in njegove dobroto pač težko oznanjati.

Kakor vseh drugih najtežjih nalog, so se tudi le-te poprijeli nemški katoliki in ustanovili v ta namen omenjeno zvezo. Le počasi je mogla zbirati člane, hude so bile njene porodne bolečine, a njena moč je rasla od leta do leta. Njeni vsakoletni zbori so verna slika tega razvoja. Dočim se je leta 1924 in 1925 morala baviti še s tehničnimi organizacijskimi težkočami, nastopa letos v Münstru že kot mogočna življenja polna družba s petdesetimi včlanjenimi krajevnimi organizacijami s približno 40.000 člani. Letošnjega kongresa se udeležuje holandska mirovna zveza s sedežem v Nymwegnu, katoliška akademska zveza, državna in domovinska zveza, zveza učiteljskih kandidatov, zveza učiteljev, učiteljice, katoliška ženska zveza, Pax Romana itd. Posebno podpirajo to gibanje cerkveni krogi: nuncij Pacelli, kardinal dr. Bertram, škof dr. Sproll in drugi. Za Union catholique d'Etudes internationale

Rev. Aleksander Urankar:

GOSPOD KAPLAN.

Bil je kaplan po božji in župnikovi volji. Da ne bote mislili, da sem jaz ta kaplan, vedite, da mu je bilo ime gospod Janez. Samo dve potezi o gospodu Janezu. Eno svetlo in eno temno. Prvo bom naslikal iz spomina, v kolikor mi je še v glavi. Kakor veste, je slikanje iz spomina časih težavno: človek pride v leta, pa mu postane glava kakor rešeto: luknjice so res bolj na redko posejane, posejane pa so, in marsikaj zleze skozi. Drugo potezo bom pa kopiral kar po svoji fotografiji. Leva stran gospodovega obraza je namreč presenetljivo podobna moji levi strani. Kaj bi se torej veliko mučil, kar po sebi bom potegnil potezo. Pogledal malo v ogledalo, pa bo šlo. Bote videli, da se mi posreči.

Zadnjo nedeljo sem bil pri gospodu Janezu. Gospod Janez je bil jako veder, kakor ni vedno. Čudnega ni nič to, da vedno

ni. Kaplan biti po božji volji, to ni lahka reč, kot bi človek trenutno mislil, pa biti kaplan po božji in župnikovi volji, je dvakrat težje. Gospod Janez pa se je potrudil, da je bil po volji gospoda Boga in g. župnika in to mu je časih nekoliko skalilo dobro voljo. Dobil sem ga pri nedeljski kolekti. Kadar je sedel g. Janez k nedeljski kolekti, je bil izredno vesel. Toda ne, kakor da bi bil vesel denarja. Ne, te grde lastnosti gospod Janez ni imel. In čemu bi bil? Denar ni njegov, drugič je pa gospod Janez frančiškan, to se pravi, človek brez denarja. Vesel je bil nedeljske zbirke zato, ker je razumel jezik teh dolarjev, dajmov, grošev in penijev. Gospod Janez je bil namreč pesnik; vemo pa, da so pesniki pod čudnimi zvezdami rojeni. Razumejo vse jezike. To vpsjašnilo.

"Ali verjameš, da tudi denar govori?" Vprašujoče me je pogledal gospod Janez. "Seveda verjamem, tovariš. Tebi tako vse govori: rožice na polju, kamenje na cestah, zakaj bi ti še denar ne govoril? Časih

sta prišla na zborovanje pri Maks Saški in baron Montanach, grof de Reynold pa za oddelek za intelektualno sodelovanje pri Društvu narodov.

Apologija pacifične misli in duševni temelji pacifizma po katoliških načelih že letos niso bili več predmet razprav. Letošnje razprave, ki jih je vodil šolski svetnik dr. Müller, so že prešle preko etično religioznih utemeljevanj mirovne misli h konkretnim političnim nalogom sedanosti, ki morajo pacifista zanimati. Ta korak od abstraktnosti k vplivanju na praktične razmere v smeri nove ureditve meddržavnega življenja in meddržavnega prometa je pozitivna stran pacifizma. Negativna je naperjena proti vojski in je zelo odvsnava od čustvovanja; pozitivna pa apelira tudi na politično razsodnost pacifista in nalaga razglabljanje in delo za novo konstrukcijo sveta, kakršnega naj bi bil oziroma bi mogel biti, če bi se misel sile notranje pokončala in proklela vsaka oblika nasilnih rešitev.

O referatu "Vzgoja za spravo med narodi" je svetnik Antz pokazal, koliko kapacitet med pravniki in filozofi je že priporočalo mirovno misel, kako jo narekujejo ustave, krščanske vesti in tradicije narodov, pa vendar, kako malo se vse priložnosti izrabijo, da se ta misel neguje in vzgaja. Povsod, pri pouku veroukava, zgodovine, narodoslovja in zemljepisja bi moral učitelj vpletati mirovno misel.

P. Stratmann je imenoval mir kot posredno delo pravičnosti in neposredno delo ljubezni. Nujni temeljni razlogi vodijo katolika k mirovni stvari, v tabor prijateljev miru. — Prof. Mausbach je nastopil za praktično mirovno delo, za mednarodno pravo, ki naj temelji na naravnih pravicah in za mednarodno razsodišče. Razbrzdanemu nacionalizmu je treba v javnosti in časopisju stopiti na pot. Pri tem ni prav nič potreba zapustiti posebnega tipa narodne časti in samozavesti.

P. Stratmann je drugi dan govoril o "družbi in miru." Pokazal je moč katoliške državne misli, ki zmaguje moderno poganško državo sile, ko opominja na tri meje: naravno pravico, človeško osebnost in pravice drugih. — Posamezni referenti so nato govorili konkretno k razmerju Nemčije do sosednih držav: Belgije, Poljske itd.

Dr. Krone je razpravljal o problemu narodnih manjšin in pokazal napredek v uveljavljanju kulturne avtonomije, ki preprečuje razvoj k popolni državi sile in ji jemlje kompetenco vsaj v nekaterih kulturnih vprašanjih. Pri tem pa se ne sme pozabiti na veliko pomanjkljivost tega načela, ki samo še ne dopušča izpremembe meja.

Zaključni dr. Fr. Müllerjev referat "Mirovno gibanje in zopetna združitev v veri" je poudaril to-le misel: Osebnostna združba predpostavlja idealno. Temelj miru so prvotne klene katoliške ideje. Kjerkoli so se le-te odločile od matere Unae sanctae, jih je treba vrniti nazaj, ker odtrgane ne tvorijo mirne baze. Humanitarnega pacifizma in socialističnega kričanja "Nikdar več vojske" ni mogoče ozdraviti z apologetiko, ampak z združitvijo s katoliško miselnostjo.

Vsakodnevno zborovanje se je pričelo in zaključilo s službo božjo. "Mirovna nemška zveza" je na letošnjem zborovanju zopet dokazala, da noče nič drugega kot prosvetevati glave in vnetati srca za papežev mirovno geslo: za neizprosno dosledno življenje v krščanstvu.

Božični dnevi, obiski in drugo iz južnega Illinois. Springfield, Ill.

Božičnica. — V sredo zvečer pred božičem so nam slovaška in slovenska dekleta privedla divno božičnico v naši dvorani Slovenija. Dvorana je bila polna ljudstva, mladih in starih. Osobito so šolski otroci, pa tudi še manjši nestrpno čakali trenutka, ko se je otvorilo zagrnjalo in je na oder prikoralo cela vrsta igralcev in igralke, vsi v božičnih kostumih, popevaje božično pesem. Dve kratki božični igri sta obudili mnogo zanimanja in smeha, osobito "obhajanje božiča v zamorski družini." Sami "pristni" zamorci in zamorke so nastopali eden za drugim, konečno so pa še vsi veselo zapeli pri "peče-

nem" puranu, katerega so si pri "Mlakerjevih" "izposodili." Po igrah je nastopil Miklavž, ki je po kratkem nagovoru začel deliti darove, kojih sta bili dve veliki mizi polni. Ni ga bilo otroka, da bi ga Miklavž ne bil obdaril; pa tudi odrasli so vedčinoma nekaj dobili, ako so bili pridni. Vsako darilo je bilo posebej zavito z imenom naslovljenca. Ker je Miklavž šele isti večer prišel iz Jugoslavije, je bil sila utrujen. Zato mu je g. župnik Mažir pomagal čitati imena in naslove, a Miklavž je hotel sam lastnoročno deliti darove. "Parkeljna" pa ni bilo, ker so v Springfieldu Slovenci sila pridni in bi ne bilo nobenega za v koš potlačiti. Mnogo župljanov se je spomnilo tudi domače cerkve z denarnimi darovi za božič. Na odru je stalo visoko božično drevo, pred od-

rom pa je bliščala velika električna zvezda. Tako nas je ta božičnica vse lepo pripravila na prihod onega dneva, katerega se veseli storo in mlado.

Božič. — Na božič smo imeli šest sv. maš. Pri prvi peti sveti maši ob petih jutraj je bila cerkev natlačena ljudi. Posebno lepo število je bilo Slovencev, ki so se prišli novorojenemu Kralju neba in zemlje poklonit. Sv. mašo je daroval domač župnik Mažir. V svojem govoru je primerjal rojstvo Kristusovo v betlehemskelem hlevu z rojstvom Gospodovim na naših altarjih pri daritvi sv. maše. Kakor je Sin Božji v betlehemskelem hlevu prikrikl svojo božjo naravo v človeški, tako in še na bolj čudoviten način isti Bog dan za dnevom pred našimi človeškimi očmi na naših altarjih prikrikl ne le svojo božjo, temveč še celo svojo človeško naravo, da bi se mu mi s tem večjim zaupanjem in brez straha in trepeta približevali. Naš pevski zbor je svojo nalogo častno rešil. Naša mlada organistinja, Frances Zaubi, je milo orgljala in zbor izborno vodila. Že pri vstopni pesmi, "Sveta noč, tiha noč," je marsikomur zarosilo oko iz hvaležnosti do Boga, da mu je dal milost še zopet čakati veseliga božičnega praznika. Peta sv. maša za naše Slovake je bila ob desetih.

Avtomobilska nezgoda. — V Klaro Zaubi, hčerko naše ugledne družine Antona Zaubi, se je v petek zvečer zaletel avtomobil, ravno ko je v spremstvu svoje sestre Fanny mislila prekarati cesto na potu k pevski vaji. K sreči jo avto ni povozil, sicer bi mogla zadobiti smrtonevarne poškodbe. Prepeljali so jo v bolnico, kjer jo je zdravnik skrbno preiskal. Zadobila je le male poškodbe na glavi in nogah. Prvo, kar je izrekla v bolnici, je bila hvaležnost sv. Tereziji. Mali Cvetki, koje svetinjico Klara od sv. misijona nosi na prsih. "Sv. Terezija, Mala Cvetka, me je obvarovala smrti." Upamo, da bo de Mala Cvetka Klari izprosil kmalu okrevanje.

Pogreb mladega Slovaka. — Minoli pondeljek smo pokopali Johna Matis, starega šele komaj 21 let. Bil je sin slovaške vdove Ane Matis. Na predbožični dan je šel jutraj kakor po navadi na delo. Pol ure po odhodu so ga ljudje našli mrtvega na železnični progi. Ker ni imel nobene poškodbe in je že delj časa bolehal na srčni hibi, je zdravnik izrekel, da je umrl vsled srčne kapi. Pogreb je bil veličasten, kakor je to sploh pri naših dobrih Slovakihi navada. Slovaško narodno podporno društvo sv. Petra in Pavla je bilo polnoštevilno zastopano. Cerkev je bila polna Slovakov, ki so izkazali mlademu Johnu zadnjo čast, ubogi materi pa globoko sočutje. Naš g. župnik Mažir je vodil pogreb in imel tudi sv. mašo zadušnico. Govoril je v slovaškem in angleškem jeziku. Rajni John je rad prihajal na veselice v našo slovensko dvorano; še dva

dni pred smrtjo je bil pri božičnici. Bil je vzgleden mladenič, vdan Bogu in svoji materi. — Udeležil se je našega sv. misijona pred par tedni, kakor tudi štiridesetne pobožnosti. — Obkrat je prejel sv. zakramente. Bodi mu zemljica lahna.

Naš dijakon nas je obiskal. V terek je došel iz Columbus, Ohio, naš novoposvečeni dijakon, Rev. John Dolak, na božične počitnice k svoji materi, gospej Suzani Dolak, ki prebiva v naši župniji. Vsi smo ga bili veseli, osobito pa še njegova dobra mati. Čez par dni se vrne v kolegij, da dovrši bogoslovne študije in da bode posvečen v duhovnika koncem maja ali začetkom junija. Novo sv. mašo bode pel sredi junija v naši slovenski cerkvi.

Novo društvo sv. Družine. — Naše novoustanovljeno društvo sv. Družine bode imelo prvo svojo sejo v naši dvorani Slovenija v nedeljo, dne 9. januarja, ob štirih popoldan. Vsi člani in še drugi, ki mislijo pristopiti, naj pridejo. Začasni predsednik je Math Barborič, tajnica in blagajnica pa Agnes Barborič. Novemu društvu želimo mnogo uspeha in blagoslova božjega.

Čestitke novi Ženski Zvezi. — Nad ustanovitvijo Ženske Zveze v Chicagi smo v Springfieldu razradošeni. Na tem epohalnem vspehu čestitamo Mrs. Marie Prislund v Sheboygan, Wis., ter vsem drugim Slovenkam, ki so tako pridno delale za uresničenje visokih idealov. — Pridite kmalu v Springfield ustanovljati lepo panogo. Da vam bo katoliška vera in čisti značaj kandidatinj glavno merilo, nam pač ni treba poudarjati. Ne veliko število, temveč kakovost članic je glavnega pomena. Povod za pričetek vaše organizacije naj vam bode vedno svarilo. Ne ravnajte se po vzgledu nesrečne Kleopatre, ki je negovala strupeno kačo na lastnih prsih. Dobra krščanska žena in pridno dekle je blagoslov božji družini in organizaciji, ženska brez vere pa je prokletstvo možu, otrokom, naselbin, človeški družbi.

MNENJE MEDJIMURSKE SLOVENCE O AM. SLOV.

Štrigova, Jugoslavija. V precejeno čast si štejem, da sem postala naročnica Vašega krasnega lista. V prvi vrsti se prav lepo zahvalim svojemu stricu, ki mi je naročil ta blagi list. Moj stric biva v Porter, Ind., in je tudi Vaš naročnik. Mi tukaj v stari domovini Vas ameriške Slovence občudujemo, da se s takim junaštvom borite za principe sv. vere, katere napadajo tudi tam tako divje protiverski časopisi, da bi uničili luč sv. vere. Toda kot razvidno iz lista Amer. Slovence, ne morejo dosti opraviti, ker ta list preveč junaško odbija vse napade.

Daj Vam Bog srečno zmago, da sovrage odpodite. Ameriški Slovenec naj se pa bolj in bolj širi med našim ljudstvom v

Poglavje o jugoslovanskem bratstvu. Jugoslavija izda precej za svoje konzularne in poslanske urade v raznih državah. Tudi v Ameriki jo ti uradi gotovo precej stanejo. Kajti diplomati, ki zastopajo državo, se pustijo navadno dobro plačati za svoje delo. Toda jugoslovanska vlada doslej še ni najela za kak določen, ali pa samo pomožen urad pri imenovanjih uradih katerega Slovence. Po večini so naši Srbi. Razun poslanika v Washingtonu bo težko tudi še kak drug Hrvat v kakem konzularnem ali drugem vladnem jugoslovanskem uradu v Ameriki. Morda poročke kdo, da so to malenkosti, na katere bi se kot dobri Jugoslavnani ne smeli ozirati. Vsem takim lodi povedano, da so take malenkosti včasih zelo velike in važne stvari. Posebno pri gojitvi narodnega edinstva in bratstva je čestokrat najmanjša drobtina velik vzrok. Sicer jugoslovanska vlada ne da mnogo na to. Saj še iz Slovenije poročajo, da je vladna krava tako obrnjena, da ima v Sloveniji gobec v Belgradu pa vime. To pa pove dovolj in menda ni potreba, da bi še nadalje govorili o jugoslovanskem bratstvu. Kakoršno bratstvo vlada doma, tako vlada tudi med Srbi, Hrvati in Slovenci v tujini.

Pomagal si je. Kmetič, ki je zelo rad meso jedel, je vprašal domačega župnika: "Gospod župnik, ali se sme v petek jesti meso, ki visi med zobmi?" — Gospod župnik je seveda odgovoril: "Tisto meso, ki visi od poprejšnjega dneva med zobmi, smeš v petek jesti!" — In kmetič je šel veselo domov, vsak četrtek je obesil klobaso med zobe svoje brajne in je v petek jedel "dovoljeno" meso.

Če sv. Miklavž izprašuje. V neko družino je stopil sv. Miklavž in je otroke izpraševal krščanski nauk. Neki otrok pa se ga je zelo ustrašil in ni nič vedel gladko znal 10 božjih zapovedi. Osem jih je še spravil skupaj, a devete ni vedel. Konečno se je je spomnil in glasno odgovoril: Deveta: Ne želi svojemu bližnjemu žene!

Kakšna škoda! Skopuh se je vozil z vlakom. Pripeljali so se do nekega mostu, kjer pa je vlak skočil s tira in se zakotalil v globino. Skopuh vidi, da je nesreča neizogibna, pa ves obupan vsklikne: "In jaz norec sem kupil retour-karto!"

Ameriki in tu pri nas v stari domovini. Vsaka vas bi ga morala imeti, da bi vedeli, kako se komandirajo naši vrli Amerikanci.

Čitateljem in čitateljicam Amer. Slovence želim srečno Novo leto!

Jelena Kamničar.

"Odkod ste doma?"

Kapetan: Pravzaprav nimam stalnega doma, kakor ga vojaki sploh nimajo; danes tukaj, jutri tam, kamor nas pokličejo. Zadnji moj dom je bila listnica postarnega gospoda. Pravijo, da je ta gospod bil časih jako imeniten. Imel je več salonov, danes pa je radi prohibicije obubožal. Dolgo sem stanoval pri njem. Jako se je bal zame. Ob vsaki priliki je potipal, če mu nisem morda že ušel. No, pa jaz sem bil pošten, čemu bi mu uhajal. Davi pa slišim nenadoma trdo gromenje. Posluhnem: Gospod župnik je govoril z lece. Pozivljal je vse one, ki še niso plačali mesečnine in preмога, naj se v doglednem času odzovejo. Pol ure pozneje sem bil tudi jaz dodeljen vaši kompaniji, gospod Jangz in prečastni njegov kolega.

Petak je odstopil in je poklical oficirje: dolarje in petdesetcentne kose: (Dalje prih.)

Petak je odstopil in je poklical oficirje: dolarje in petdesetcentne kose: (Dalje prih.)

Petak je odstopil in je poklical oficirje: dolarje in petdesetcentne kose: (Dalje prih.)

Petak je odstopil in je poklical oficirje: dolarje in petdesetcentne kose: (Dalje prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 9 Nedelja — Sv. Družina. Julijan, Bazil.
10 Ponedeljek — Agaton, Viljem.
11 Torek — Higin, Honorata.
12 Sreda — Arkadij, muč.
13 Četrtek — Verinak, muč.
14 Petek — Hilarij, spozn., Feliks.
15 Sobota — Pavel, pušč., Maver.

J. C. Smoley.

PRVA NEDELJA PO SV. TRESH KRALJIH.
(Praznik sv. Družine.)

Marija, vzor matere, Jezus vzor sinovske ljubezni.

Sin, kaj si nama storil tako? Glej, tvoj oče in jaz
sva te žalujčo iskala! — Luk. 2, 48.

Postava je zapovedovala odrastlim možem judovskega naroda, da morajo trikrat na leto potovati v Jeruzalem k prazniku. Ta postava je bila velikega pomena, z ozirom na živo vero in pobožnost, kajti mlačni, brezbrizni, videč pobožnost drugih, so se utrjevali v veri, spodbujali k pobožnosti. Bila je pa ta postava tudi važna v narodnem oziru, kajti s takimi shodi v božjem svetišču se je utrjevala in širila ljubezen in prijateljstvo v narodu. — Ta postava pa ni vezala žen, vendar lahko trdimo, da so se judovske žene tudi rade udeleževale teh božjih poti k prazniku, da so se na nje veselile. Imele so priložnost, da so navajale svoje otroke k izpolnjevanju postave, da so jih vzpodbujale k vneti božji službi, da so cepile v nepokazena otroška srca strah božji. Tako tudi Marija. V duhu vidimo danes sv. Družino, kako potuje v sredi sorodnikov, prijateljev in znancev v Jeruzalem. To potovanje podaja pa nam mnogo poučnega, mi vidimo Marijo kot zgled matere, Jezusa kot zgled sinovske ljubezni.

Dragi moji, kaj je vzvišenejšega, kaj bolj častitljivega, kaj bolj občudovanja vredno, kakor je materna ljubezen? Materna ljubezen je angel varuh, ki varuje rožnate dni otroških let. Materna ljubezen je blagoslovilajoč duh, ki skrbi za blagor in srečo človeka. Materna ljubezen ima svoje junakinje v palačah, pa tudi v bornih kočah, v puščavah in v velikih mestih, ima svoje junakinje v vseh stanovih vseh narodov in vseh časov. In take junakinje so bolj vzvišene, zaslužijo večjo čast kakor pa junaki, katere slavi zgodovina, ki so pokončali tisoče in tisoče ljudi, pustili zemlje, ugonobili morda cele narode. Zgodovina morda proslavlja te junake, ne omenja pa junakinj-mater, a njihova imena so zapisana v knjigi življenja, lesketala se bodo večno. In tak vzvišen zgled matere ljubezni nam je Marija, Mati Božja. To nam kaže njeno sveto življenje, o tem nam priča današnji sv. evangelij. — Ko je bilo Detetu Jezusu dvanajst let, šli so njegovi stariši po judovskem običaju v Jeruzalem k prazniku. Glejte v duhu, kako potuje sv. Družina z Božjim Detetom k templju! Tu v templju biva dete blizu Boga, tu v templju Gospodovem je vir vseh milosti. Tu v templju Gospodovem se razvema pobožnost, utrjuje se vera, ki je temelj dobre vzgoje. Kakor ne more vzrasti drevo brez korenin, tako ne bo nikoli uspela vzgoja brez vere.

Prazniki so bili končani. Stariši božjega Deteta so se pripravili na vrnitev, misleč, da bo otrok med znanci in sorodniki, so se podali na pot. Toda kdo bo opisal strah, bolelost Matere božje, ko pri prenočevanju niso našli Deteta? Takoj so se vrnili v Jeruzalem, po treh dnevih so ga našli sedečega sredi med učeni in pisarji v templju. Ljubezen materna si ni mogla pomagati, morala je očitati otroku: "Sin, kaj si nama storil tako? Glej, tvoj oče in jaz sva te žalujčo iskala!" Skrbno materno srce ne miruje, dokler otroka ne pritisne k sebi.

Pri vzgoji otrok doseže mati navadno več kakor pa oče. Vsakdanja skušnjava nas uči, da slaba mati desetkrat več škoduje, kar more storiti dober, skrben oče. Vsakdanja skušnjava nam pa zopet kaže, da so dobre matere vsejale v srca otrok seme božjega strahu in čednostnega življenja, da slabi zgled očetov otrokom ni mogel škodovati. Ni to nič čudnega. Otrok navadno mater bolj ljubi ko očeta. Materna ljubezen vleče otroka k njej, med tem ko očetova resnoba zadržuje otroka v gotovih mejah spoštovanja in strahu. Beseda in zgled matere se globoko vkorenini v otrokovo srce in spomin, in ga je težko uničiti. Vprašam vas, nam li ni mila molitvica, če je bila še tako preprosta, katero nas je učila mati, katero smo mi za materjo ponavljali, če je tudi nismo razumeli? Se li ne spominjamo, kako nas je mati k dobremu vzpodbujala, pred hudim svarila? Se li ne spominjamo mnogokrat, kako je mati delala, ne rekamo li mnogokrat: Tako je delala mati, tako bom delal

tudi jaz? Nam li ni materin zgled nekako pravilo? — Iz otroških let se oglašala mila, nepozabljiva beseda matere sinu, hčeri, možu in ženi. Materina beseda, materin zgled vplivata še po smrti in je mnogokrat še vnukom sveteča zvezda.

Zato pa, krščanske matere, ozrite se na svoj zgled, na Mater Božjo! Varujte svoje otroke kot zenico svojih oči! Z matersko ljubeznijo čuvajte nad vašimi otroci, da bo varno! Obžalovanja vredne matere, ki se ne brigajo za svoje otroke, da bi molili, hodili v cerkev! Obžalovanja vredne matere, ki pregledajo otrokom vse njihove napake, ki jih v svoji slepi ljubezni ne kaznujejo, ker se nečejo z njihimi jeziti. Z vinom se stare rane čistijo, z oljem se celijo; tako mora tudi pri vzgoji otrok biti združena ljubezen s strogostjo.

Kako vodilo pa hočejo dati otrokom za poznejša leta, ko bo na nje pritiskal s svojimi skušnjavami svet in hudobni duh? Glas vesti, ta glas božji se bo zastonj oglašal, če mu materina beseda ni pripravila poti do otroškega srca. Zastonj bodo prošnje, vzdih, solze matere, če je bila materina ljubezen poprej slepa.

Ozrmo se pa sedaj na božjega Odrašenika. Ni ostal v Jeruzalemu brez vednosti starišev, da bi jih žalil. Bili so tu višji nameni. Po volji njegovega nebeškega Očeta se je moral tu prvikrat pokazati njegovo božanstvo. Zato je rekel materi: "Kaj je, da sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?" Kakšen odgovor! Zveličar govori tu! Potem se je pa vrnil s svojimi stariši v Nazaret in jima bil pokoren. Bil je pokoren — svojim starišem, ljudem — da bi bili ljudje pokorni nebeskemu Očetu. Bil jima je pokoren do tridesetega leta, da bi bil v zgled sinovom in hčeram glede pokorščine napram starišem. V tej pokorščini se nam vzvišeno Zveličarjeva toliko bolj kaže. Zato pa, sinovi in hčere, glejte na vaš zgled, na Jezusa Kristusa! Je res žalosten znak naše dobe, da otroci pogosto nečejo poslušati svojih starišev, da se celo sramujejo, jim biti pokornim. Vprašam vas pa, ni li pokorščina, ljubezen do starišev temelj vsega dobrega, seme vseh dobrih lastnosti? Kaj bo pridrževalo otroke k pokorščini do božjih zapovedi, če je že prva vez, pokorščina starišem, pretrgana? Kaj jih bo držalo v mejah pobožnosti, če je temelj zrušen? Kakor velika povodenj vse uniči, vse podkoplje in podere, kar ji je na poti, tako bodo strasti pokončale vse, kjer je bran otroške pokorščine izpodkopana. Ne vidimo li tega pogosto v vsakdanjem življenju? Nam ne kaže li tega vsakdanja skušnjava? Marsikatera mati toži morda bridko: "Sin moj, hči moja, zakaj sta nam to storila?" In ne briga se za take vzdih, za take tožbe ne sin, ne hči. Oče, mati prosita: Sin, hči, če bota tako živela, bota nesrečna; toda zastoj je vsaka očetova, zastoj vsaka materina beseda.

Dragi sinovi, drage hčere! Zveličar Jezus Kristus naj bo vam zgled ljubezni in pokorščine starišem. Bodite pokorni starišem, ki so vam dali življenje, ki so vas vzgojili, ki se trudili in mučili za vas, pogosto si morda celo odtrgali kruh, da so vas nasitili, preživeli. Gospod Jezus v Nazaretu je bil pokoren svojim starišem do tridesetega leta in je raste v milosti pred Bogom in pred ljudmi. Tako ravnajte tudi vi! Vi ste radost in veselje svojih starišev, vi ste njihova tolažba, vi boste njihova podpora v njihovi starosti. Ne žalite jih, ne kopljite jim preranega groba! In ko bodo odšli pred sodni stol božji, ne pozabite jih; če mogoče, obiskujte njihove grobove, poslušajte njihov glas, njihov opomin iz grobov, da bote zvesto služili Bogu, da se bote z njimi sešli pred božjim obličjem v večnem veselju.

Sv. Družina nam bo vsem zgled, da ga bomo posnemali, da bomo tudi mi ob koncu našega zemeljskega potovanja prišli v nebeški Jeruzalem, da bomo z izvoljenimi v nebesih klicali: "Svet, svet, svet, si ti, Gospod vojskinitih trum!" Amen.

Raznoterosti.

"The Rosary."

Ethelbert Nevin, mlad ameriški komponist, je nekega večera pred 28. leti, prišel domov, bral pisma, katera so v njegovih odstopih dospela. Iz enega izmed pisem je padel na tla košček papirja, na katerem je bila natisnjena pesem z imenom "Rožvenec." Besedilo je Nevinu tako ugajalo, da je pričel hoditi gori in doli ter ni preje nehal, da je besedilo znal na pamet. Nato pa je k besedilu zložil napev. Naslednji dan je manuskript izročil svoji ženi s pripombo: "To imaš za spomin, da boš vedela, da sem hvaležen Bogu, da mi je dal tako ženo."

Najbrže da se noben mož ni

dal svoji ženi takega dragoce-nega darila. Pesem, katero ji je dal, je bila "Rožvenec," najpopularnejša pesem, kar jih je bilo kedaj na Angleškem spisanih. Nevin je tri leta potem, ko je bila pesem natisnjena, umrl star 38 let, a vendar je v tem kratkem času in po njegovi smrti še žena prejela na tanišnjem okoli 100,000 funtov, tako da vdova danes dobiva okoli \$20,000 letnih obresti. Več kot šest milijonov izvodov "Rožvenca" je bilo prodano. Vsak pevec jo poje, ne izvemši največjih umetnikov ter je bila prevedena v vse kulturne jezike, v novjšem času tudi v esperanto (v slovenščino še ni)

Fenomenalnega uspeha te

pesmi niso nikoli mogli nastan-
no ugotoviti in Nevin sam ni
poznal nje vrednosti, ker jo je
Glasbenemu društvu ponudil
za pet funtov. Ko jo je Mr.
Skirmer pregledal, je ni maral
sprejeti pod tem pogojem, pač
pa pet funtov in tantijemo od
vsakega prodanega izvoda. In
ravno to je bila zlata jama za
družino Nevinovo. Ko je pa pi-
sateljica Barclay spisala roman
istega imena, namreč "Rožen-
venec," je pa postala pesem
splošna last angleško govoreče-
ga ljudstva.

Mr. Voigt pripoveduje o ve-
likem ameriškem komiku-pevcu
Al. Jolsonu, kako je ta pel
"Rosary" v New Yorku. Ker je
publika zahtevala, da jo mora
peti, se je komik sicer vdal, a
obenem pa hotel pesem tudi
smešiti s tem, da je zasakal
ovratnik, tako da je izgledal
kot duhovniški kolar ter po-
kleknil kot k molitvi. Toda
predno je spel polovico prve ki-
tice, je pesem prevzela njega-
samega kakor vso publiko ta-
ko, da je groteska namah izgi-
nila in že davno ni New York
slišal takega aplavza kot je sledil
"Rožvenecu" ali angleško
"The Rosary."

Največje tovarne klobas na
svetu.

Največja tovarna klobas na
svetu je brez dvoma ona v New
Yorku Adolf Gobel & Co., ka-
ter pa je sedaj prevzel neki
newyorški bančni konzorcij. —
Letnega prometa ima nad 8 mi-
lijonov dolarjev. Pred petindre-
desetimi leti je Gobel pričel iz-
delovalnico klobas ter imel sa-
mo petsto dolarjev v žepu. V
košari jih je sam po mestu New
Yorku raznašal in ker so bile v
resnici najboljše, kar se jih je
v mestu moglo dobiti, so se pre-
bivalstvu vlemesta kmalu ta-
ko priljubile, da je samo še nje-
gove kupovalo. Danes pa je
mnogokratni milijonar in ka-
kor je videti, se ne mara več

DVOR MARIJE POMAGAJ

(Coll. M. P. H.)
Odbor za leto 1926:
Chief Ranger: John Soso, 679 E. 159th
Vice Chief Ranger: Frank Oberstar.
Korespondenčni tajnik: A. M. Lesko-
vec ml., 713 E. 155th St.
Finančni tajnik: John Skerl, 438 East
157th St.
Blagajnik: John Urbančič, 841 Rud-
yard Road.
Zdravniki: Dr. J. M. Seliškar, Dr. M.
J. Oman, Dr. L. F. Perme.
Društvo zboruje vsako prvo sredo
v mesecu.
Društvo šteje 115 članov. Za 43c na
mesec se plača v slučaju bolezni \$6.00
na teden bolniške podpore.
V društvu se sprejemajo člani od
16. do 55. leta. Zavaruje se lahko 20-
letno ali pa za dosmrtno od \$500.00 do
\$1000.00.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za na-
ročila za prevoz — drva in preva-
žanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

baviti s tem, pač pa je vso na-
pravo prodal.

Lajza pot.

Znano je, s kakšno silo je ita-
lijanski prosvetni minister
nastopil proti slovenskemu učiteljstvu. Okoli 50 odpustnih
postopanj je v teku, številne
družine so na cesti. Na stotine
slovenskih učiteljev je, ki
vztrajajo do zadnjega, ki sto-
rijo vse, da bi ostali med svojo
deco, med fanti, ki so jih vzgo-
jili, med možakarji, ki so jim
dajali nasvete; radi bi pač vi-
deli sad svojega dela. Poleg
tistih pa, ki so prešli v drugi
tabor, je nekaj tudi takih, ki
se prvega navala ustrašijo in
napisejo v kako "narodno"
glasilo: "Ker se radi nujnega
odhoda nisem mogel osebno
posloviti, pozdravljam svoje
kolege in znance..." Nekate-
ri bolj korajžni še dostavijo:
Nasvidenje! — Iz učiteljskih
krogov se doznava, da je g.
Urbančič, dobil jugoslovanskega
državljanstvo in zapustil Pri-
morsko.

Chicago, Ill. — Ogenj je
izbruhnil v hotelu na 500 No.
Clark cesti, ob življenje je pri-
šla ena ženska, škoda je cenje-
na na \$30,000.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KAKO SE JE IZNE-
BILA REVMA TIZMA.

Vedoč po svojih lastnih izkušnjah,
koliko človek trpi, kateri ima revma-
tizem, je Mrs. Hurst, ki živi na 204
Davis Ave., E-101, Bloomington, Ill.,
tako hvaležna, da si prizadeva, kjer le
more, še drugim trpečim povedati, ka-
ko se lahko iznebijo teh bolečin na čisto
priprave način kar na svojem domu.
Mrs. Hurst nima ničesar za prodati.
Samo izrežite ta oglaš in ga pošljite
z Vašim imenom in naslovom njej; ona
bo prav z veseljem poslala potrebna
navodila čisto brezplačno. Pisite takoj,
da ne pozabite.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar
v Chicagu
Phone: Canal 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.
Vence za pogrebe, šopke za neve-
ste in vsa v to stroko spadajoča dela
izvršujem točno po naročilu. Dostav-
jam na dom.
Cene zmerne.

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar.
Zdravniške recepte izvršuje
točno.
Zaloga fotografic, potrebičin.
Kodaki in Kamere.
Prinesite k nam filme v iz-
deljavo.
1758 W. 21st Street in Wood,
Chicago, Ill.
Izvrstni sladoled, mize za goste

SLOVECI UMETNIŠKI
FOTOGRAFIST

Nemecek
1439 W. 18th St.

CHICAGO, ILL.
ZDELUJE NAJBOLJŠE
SLIKE!
SVOJ POKLJ VRSI ŽE S
30-LETNO IZKUŠNJO!

NAROČNIKOM V SO. CHI-
CAGU!

Naznanjamo, da jih bo te
dni obiskal naš zastopnik Mr.
Martin Kresmesec, ki je po-
oblaščen pobirati naročnino in
vse, ki je v zvezi z listom
Amer. Slovenec. Rojakom ga
prav toplo priporočamo, da mu
grede na roko in mu pomaga-
jo širiti katoliški tisk.

Uprava A. S.

ENONADSTROPNA moderna to-
varna, obsegajoča 8000 štirjask. čev-
liv, takoj za dobiti. 2704 Greenview
Ave. Buckingham 6389. 90-tdot

IŠČEM ŽENSKO

za lahka domača dela; družina
le z enim otrokom, starim 6 let.
Perila ni v hiši. Vprašajte po
6. uri zvečer na: 2525 So. 58th
Ave., Chicago, Ill., ali pa pri
upravnistvu tega lista. Plača
po dogovoru. p,t,sr

DOLG ČAS.

ki je navadna posledica pustih
jesenskih in zimskih večerov,
si najučinkovitejše

PREZENEŠ

Z DOBRO KNJIGO.
Da omogočimo našim čita-
teljem nabavo tega razvedri-
la, smo sklenili, razprodajati
knjige iz naše zaloge po izred-
no znižanih cenah. Da pa boš
deležen te ugodnosti, naroči
celo skupino, kakor sledi:

- 1) **Otroka kapitana Granta.** Zejo napeta povest, ki te vodi po afriških pustinjah, po Tihem oceanu, te popelje med avstralske divjake in ljudožrce ter nadalje okrog sveta. Cena.....\$2.00
- 2) **Takini so.** Zgodovinska povest. Begunka. Drama v treh dej. — Obe deli je spisal naš pisatelj Detela. Kdor je že čital kako njegovo povest, tistemu ni treba te knjige še pripraviti. Cena.....\$0.40
- 3) **Vrtec.** Časopis s slikami, namenjen sicer mladini, a je v njem tudi za starejše mnogo koristnega čtiva. Cena.....\$0.75
- 4) **Pamet in vera.** Kdor se količkaj zanima za malo z n a nstvenega razmotrivanja, bo z veseljem segel po tej knjigi. Cena.....\$0.45
- 5) **Prilike patra Bonaventure.** Knjiga je sestavljena iz samih mičnih in zanimivih dogodbic iz resničnega življenja. Cena.....\$0.35
- 6) **Od srca do srca.** To knjižico bi moral čitati vsak ameriški Slovenec. Cena.....\$0.20
- 7) **Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov.** Koliko je naših rojakov, ki nimajo niti pojma o preteklosti našega naroda. Vzemi v roke to knjižico, da se malo seznaniš z našo zgodovino. Cena.....\$0.25

Skupaj.....\$4.40

Poleg teh sedmih knjig da-
mo še eno, OSMO, katere vse-
bino si pa lahko vsak sam iz-
bere, namreč sporoči naj nam,
hoče-li povestno, znanstveno,
mladinsko ali nabožno knjigo.
Nato mu bomo mi izbrali iz
določene vrste primerno knji-
go.

Tistemu, ki naroči vse te
knjige skupno, damo izredno
visoki popust, skoraj 40%, ta-
ko da ga bodo stale knjige le
malenkostno svoto \$3.00.

Pošli ta znesek v Money Or-
dru, Draftu ali pa v gotovini na
naslov

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Obenem nam sporoči, ka-
ke vrste knjigo si želiš kot osmo
knjigo, namreč ne imenuj knji-
ge z imenom, ampak povej le,
ali želiš povestno, znanstveno,
mladinsko ali nabožno. Naro-
čilo bomo nemudoma izvršili.

Pogled na sliko pokazuje zakaj VORTEX pere hitreje,
ne da bi perilo pri tem kaj trpelo.

Liti aluminij "Vortex" je nastavljen na dno bakrene kadi (top) in ko se vrtil se v tja, povzroči v milnici nekako pretresovanje, kate-
remu se umazanost ne more zoperstavljati in se od perila loči polovico
preje, nego pri drugih pralnih strojih, in kar je poglavito — perilu ne
škoduje prav nič. — Valjarji z mehkega gumija in zadostno silo pove-
čajo popularnost

THE HAAG VORTEX.

Še bolje bi znali ceniti ta stroj, ako bi ga videli, kako deluje,
ali pa, ko je že enkrat opral vaše perilo. Prav nič vas ne stane, ako
vam mi v vašem domu dokazemo z VORTEX, koliko truda si prihranite
in pri tem imate najbelejše perilo, kakor si ga morete le misliti. Ko bi
moški umeli, koliko trpe ženske pri perilu, bi ne bilo hiše, v kateri ne
bi imeli tega stroja za pranje. Dobite lahko na male obroke.

Joseph Mantel Hardware

ELY, MINN.

Veliki stenski zemljevid

"Amerikanski Slovenec" ima v zalogi najnovejši stenski zem-
ljevid celega sveta. Zemljevid meri 25x 8 palcev (inčev) in ima
tri liste z zemljevidi in raznimi nad vse koristnimi geografičnimi
podatki.

Prva stran predstavlja zemljevid celega sveta, vzhodno in
zapadno hemisfero, narodne zastave vseh držav in narodov; da-
lje celo zemeljsko površje, na katerem je zaznamovano, koliko
je ob enem in istem času ura v raznih delih sveta.

Druga stran podaja številno prebivalstva vseh sedanjih obsto-
ječih držav, večjih mest, opis otočij, rek itd.

Tretja stran predstavlja zemljevid Severne in Južne Ameri-
ke, Evrope, Azije, Afrike in Avstralije.

Četrta stran kaže vsa morja, vode in otočja.

Na peti strani je tabela pristojbin za paketno pošto.

Na šesti strani je podrobni zemljevid Združenih držav, na
katerem so označene vse cementovane avtomobilske ceste, kar je
pripravno za avto-voznike.

Ta zemljevid stane s poštnino \$1.00.
Brezplačno pa ga dobi vsak, kdor pridobi listu Amer. Slove-
nec enega celoletnega ali dva polletna nova naročnika.

AMERIKANSKI SLOVENEK,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Vstopila sta v dvorano Sir Anton de Mandeville in Sir Roger de Merci v polni viteški opravi ter sta izročila Sir Andreju D'Arcyju meča in ostroge za nova viteza; ostroge jima je Sir Andrej vrnil s prošnjo, da jih pritrđita kandidatoma na desni peti. Prior Ivan pa je blagoslovil meča, ki ju je Sir Andrej opasal svojima nečakoma, rekoč:

"Vzemita nazaj svoja meča, ki sta jih sukala tako vro!"

Zatem je izdrl svoj lastni meč s srebrnim držajem, ki je bil last njegovega očeta in starega očeta; in klečeča pred seboj je udaril vsakega trikrat po levi rami in zaklical: "Naredim vaju viteza v imenu Boga, sv. Mihaela in sv. Jurija. Bodita plemenita viteza!"

Rozamunda jima je v družbi drugih gospic oblekla oklep, jima dala čelado iz jekla na glavo ter v roke ščit, ki je imel obliko zmaja z vtisnjeno lobanjo. Po dovršeni opravi podali so se vsi z godbo na čelu v steeple-sko cerkev — kakih dvesto korakov od gradu, kjer sta nova viteza pojožila svoja meča na oltar, jih zopet vzela ter prisegla, da bodeda dobra služabnika Kristusova in branivca Cerkve.

Po končanih obredih je bila velika gostinja; pri veliki mizi so bili pogoščeni mnogobrojni vitezi in gospe, spodaj v dvorani njihovi oprode in drugi gentlemani, otroci pa in stari ljudje so dobili jedil in pijače v ladji cerkve. Ob močni in obilni pijači so se povabljenim kmalu razvezali jeziki. Med drugim so se ljudje prerekli, kdo izmed obeh teh bratov — sir Godvin ali sir Wulf — je bolj pogumen, bolj zal in bolj učen in vlijden.

Ko je nek vitez — bil je to sir Surin de Salcote — spoznal, da je razgovor postal razvnet in bi utegnilo priti do hudih preprirov, je vstal in izjavil, da naj razsodi to vprašanje gospodična, ki sta jo brata rešila iz rok roparjev doli pri Mrtvaškem zalivu. Vsi so zavpili: "Da, ona naj razsodi!" in dogovorili so se, da naj da dragocen robec najbolj pogumemu, kozarec vina najbolj zalemu in knjigo Ur najbolj učenemu.

Videč, da ni pomoči, ker so razun njenega očeta, obeh bratov, večine gospa in gospic vsi drugi pili vino, se pri tem razvneli in postali nasilni, je Rozamunda vzela svilnati robec s svojega vratu. Nato je stopila na rob estrade, kjer sta sedela bratranca, da so ju mogli vsi zbrani videti, in se ustavila pred njima, ne vedoč, komu izmed njiju naj ga prisodi. Kar je Godvin nekaj zašepetal Wulfu; naenkrat sta obadva iztegnila desnico, zgrabila robec, ki ga je držala proti njima, vsak za drug konec, ga pretrgala na dvoje in ovila vsak polovico okoli držaja svojega meča. Družba se je smejala njuni šaljivi spretnosti in vpila: "Vina zaljšemu! Z njim ne bosta mogla tako narediti."

Rozamunda je pomislila za trenutek; zatem je vzdignila veliko srebrno kupo, največjo na mizi, nalila vanjo vina in stopila zopet naprej držeč jo pred seboj, kot da bi razmišljala. Pri tem sta se brata oba naenkrat nagnila naprej in se dotaknila čaše s svojima ustnicama. Zopet je nastal glasen smeh in celo Rozamunda se je nasmehljala.

"Knjigo! Knjiga!" so vpili gostje. "Svete knjige se ne bosta upala raztrgati."

In tretjič se je približala Rozamunda z ono mašno knjigo v roki.

"Viteza," je rekla, "pretrgala sta mi robec na dvoje, in pila obenem moje vino. Sedaj dajem to sveto knjigo — njemu, ki jo zna čitati najbolje."

"Daj to Godvinu," je rekel Wulf.

"Jaz sem mečeborec, ne pisar."

"Dobro govoril! Dobro povedal!" je vpila zbrana družba. "Nam meč — ne pero!"

Rozamunda pa se je obrnila proti njima in govorila:

"Oni, ki suče meč, je hraber, in oni, ki suče pero je moder; boljši pa je oni, ki zna rabiti oboje, meč in pero — kot moj hrabri in učeni bratranec Godvin."

"Čujte! Čujte!" so vpili pirovavci ter trkali s svojimi kozarci ob mizo.

Zjutraj je večina gostov odšla mnogi bolj s težkimi glavami. Godvin in Wulf pa sta poiskala svojega strica sir Andreja, ki je sedel v dvorani sam; opazila sta namreč, da je Rozamunda odšla z dvema služkinjama v cerkev. Prišedši do njegovega hrastovega stola sta pokleknila predenj.

"Kaj pa zdaj, nečaka moja?" vpraša stari vitez in se nasmaje, "mar želita, da vaju dvignem še enkrat za viteza?"

"Ne, gospod," je odgovoril Godvin; "mi dva prosiva večje milosti."

"Potem prosita zaman, kajti večje ni."

"Neko drugo milost," je segel Wulf v besedo.

Sir Andrej si je pogladil brado ter ju pogledal. Morda je bil prior Ivan govoril z njim, tako da je zdaj uganil, kaj nameravata.

"Gospod," je rekel Godvin, "prosiva vas dovoljenja, da zasnobiva vašo hčer."

"Kaj! Vidva oba?"

"Da, gospod, obadva."

Tedaj se je sir Andrej, dasi to ni bila njegova navada, nasmejal na glas:

"Vesta kaj," je rekel, "izmed vseh stvari, kar sem jih doživel, je ta najbolj čudna — da bi dva viteza dogovorno snubila isto dekle."

"Čudno je videti, gospod; ko pa spoznate razloge, boste razumeli."

In poslušal je, onadva pa sta mu pravila o vsem, kar se je dogodilo med njima in o svečani prisegi, ki sta jo prisegla.

"Plemenito sta ravnala kakor vedno in povsod," je dejal sir Andrej, ko sta končala; "bojim se, da bo eden vaju prišel do spoznanja, da je težko držati tako obljubo. Pri vseh svetnikih, nečaka, prav sta dejala, ko sta rekla, da me prosita velike milosti. Dasi vama še nisem omenil tega, naj povem zdaj; vedita namreč, da sta že dva največjih mož v tej deželi zasnobila Rozamundo, da ne govorim o, lopovu Lozelli."

"Kaj lahko je to," je rekel Wulf.

"Tako je; sedaj vama pa povem, zakaj eden ali drugi teh dveh ni njen mož, kar bi v nekaterih ozirih rad videl. Vzrok je kaj navaden. Vprašal sem jo, ali njej ni bil všeč nobeden, in ker se je njena mati poročila po želji svojega sroca, sem prisegel, da naj tudi hči enako stori ali se pa sploh ne omoži; kajti bolje je, da ostane sama, nego nevesta, ki ne ljubi."

NOVI NASLOV Joseph E. Ursich M.D.

2000 West 22nd St., vogal Robey St., Chicago, Ill.
Telephone: Canal 4918.

Uradne ure: Od 1. do 3. pop. in od 7. do 8. zvečer.

BARVE -- MIZARSTVO -- ŽELEZNINA

Prodajam vsakovrstne barve, varniše itd. po najzmernejših cenah. Barvam hiše znotraj in zunaj. Lepim stenski papir. Izvršujem vsa mizarstva in tesarska dela. — Prodajam vsakovrstno železnino, različno orodje in vse kar potrebujete v tem oziru za Vaš dom. — Prodajam tudi vsakovrstne šipe (sajbe.)

John Kosmach

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO

1804 West 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0490.

Zakaj se mučite

S POKL DANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STORIMO, NE DA BI VAM BILO TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da dalje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje polaganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko zalogo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam postrežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00, \$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET, FOREST CITY, PA.

Pristopajte

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT.

PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 38. leto. V tej dobi je dosedaj izplačala raznih podpor v znesku

\$2,825,153.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA ALI NAD
100-PROCENTNA.

Njeno premoženje znaša \$1,600,000.00.

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 30,000.

Ima 170 krajevnih društev širom države.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika (co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Joe. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

V MLADINSKI ODDELEK SE SPREJEMA ČLANE
V STAROSTI OD 1—16 LET.

KATOLIŠKI SLOVENCJI, PRISTOPAJTE K NAŠI
K. S. K. JEDNOTI!

PISANO POLJE

Prometni boj Trsta.

Za časa Avstro-Ogrske je imel Trst veliko zaledje. Velik del Češke — Dunaj — Krakov in celo Lvov so več ali manj podpadali pod prometni radij Trsta.

Po vojni se je to spremenilo. Ako se more reči o sedanji Avstriji, da s svojim prometom več ali manj gravitira v Trst, je pravilno; ne more pa se to trdit o Čehoslovaški, katere promet gre mnogo na Hamburg in po Donavi. Galicija je za tržaški promet skoro docela izgubljena. Jugoslavija se glede uvoza korak za korakom odmika od Trsta v kolikor je za promet sedaj ugodnejši položaj Reke — Sušaka — Splita in Gruža. Ni dvoma, da bo odmiikanje od Trsta od strani Jugoslavije vedno obširnejše in intenzivnejše.

Južna Nemčija je za časa Avstrije težila v Levanto preko Trsta, ali sedaj znaša uvoz v Nemčijo preko Trsta komaj eno šestino uvoza Jugoslavije, pri izvozu pa tri četrtine jugoslovanskega izvoza. Temu je deloma vzrok to, ker je v bližnjem orijentu svojedobni nemški izvoz močno podkopen in zatrt od italijanske ter angleške konkurence.

Madžarska že preje ni težila v Trst, ker je imela na Reki izhodišče, ki ga je podpirala z vsemi tarifničnimi sredstvi.

Da je bodočnost Trsta, posebno pa še Reke, mnogo odvisna od gospodarske in tarifarične politike Jugoslavije, to ve Italija, zato jo skuša s političnimi in gospodarskimi vezmi kar mogoče nase privezati. Pa to je drugi kapitel.

Tržaški tovorni promet je v prvem polletju 1926 padel za 10 odstotkov nasproti isti periodi lanskega leta.

Gospodarski krogi se tolažijo s tem, da je tovorni promet tudi v nekaterih drugih italijanskih lukah nazadoval.

Vendar pa smo mišljenja, da Trst nikdar več ne bo to, kar je bil in kar bi mogel biti, ako ne bi bil padel v italijanske šovinistične roke, temveč da bi bil, ako že ne naš, pa vsaj glavno mesto nevtralne vmesne države.

V zadnjem času je bil Trst odnosno Hamburg objekt vročega tarifničnega boja. Sedaj je ta boj končan in so se določile meje, do katerih gre gospodarski radij Hamburga in Trsta.

Sedaj, ko je to končano, nastajajo za Trst nove skrbi glede tranzitnega prometa za Ogrsko. Madžari se, vsaj na videz, približujejo Jugoslaviji ter jim Ninčič obeta svobodno zono v Splitski luki.

Ta glas je vznemiril Italijo, zato skuša tudi Madžarsko gospodarsko nase privezati ter ji ponuja svobodno zono v Trstu in Reki.

Doslej se je Italiji vedno posrečilo, da je Jugoslavijo odrinila. Morebiti jo bo tudi sedaj glede svobodne zone v Splitski luki za Madžare.

Eno pa je gotovo, da se naravnih pogojev ne da z umetnimi sredstvi spraviti za vedno s sveta. Po naravi teži Madžarska na obalo in prej ali pozneje se bo usmeril madžarski tranzit na Sušak in Split. To je odvisno od naše gospodarske, odnosno železniške politike.

Trst pa vsled izpremenjenih političnih dejav in otvoritve novih trgovskih potov izgublja svoj veliki prejšnji pomen v svetovni trgovini in svetovnem prometu. Napor, da bi se ta naravni proces ustavil, je brezuspešen.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

Koliko tehta zemlja.

Prostornina naše zemlje znaša 1.095 bilijonov kubičnih metrov. Lahko bi bilo izračunati, koliko znaša teža, ako bi bila vsa zemlja iz granita. Stehali bi en kubični meter granita in pomnožili njegovo težo z 1.095 bilijonov. Toda naša zemlja je sestavljena iz najrazličnejših snovi. Kljub temu so učenjaki s pomočjo privlačne sile, ki jo ima zemlja, izmerili njen obseg, odnosno prostornino.

Ako bi stale naše hiše nekje v prostranstvu izven delokroga zemeljske privlačne sile, bi ne mogli ničesar vreči skozi okno, ker bi obvisel vsak predmet v zraku seveda pod pogojem, da bi ne vplivala nanj privlačna sila kakega drugega nebesnega telesa. Tu na zemlji pa lahko vržemo poljubni predmet skozi okno in sicer zato, ker je privlačna sila bilijonkrat večje zemlje močnejša kot sila naše hiše. Čim težje je telo, tem večja je njegova privlačna sila. Učenjaki so računali, v kakšnem razmerju je privlačna sila zemlje do količine vode, ki tehta 2000 centov in ugotovili, da je zemlja 5.5 krat težja kot po obsegu enaka količina vode. En kubični meter vode tehta 1000 kilogramov. Ako bi bila torej zemlja iz same vode, bi tehtala 1.095 bilijonov kilogramov. V resnici pa tehta 5.5 krat več tako, da znaša njena teža približno 6 trilijonov kilogramov ali v številkah izraženo 6.000.000.000.000.000.000.

Seveda si navaden zemljan niti od daleč ne more predstavljati, kaj pomeni to ogromno število. Pa tudi gg. ki o tem govore, menda niso še zemlje na vagi imeli. . .

Mussolini ni psovka.

Tudi v Belgiji ni javno mnenje nič kaj naklonjeno Mussoliniju. Nedavno je sodišče v Bruslju vodilo zanimivo razpravo na tožbo nekoga hišnega posestnika, kateremu je najemnik v sveti jezi zabrusil v obraz: "Ti diktator, Mussolini!" Gospod hišni posestnik se je čutil bridko užaljenega in je najemnika tožil radi psovke.

Najemnik je bil obsojen, pa se je pritožil in se te dni pred prizivnim sodiščem spretno zagovarjal, da je titulacija Mussolini sicer res bila izrečena v jezi, da pa nikakor ne more biti smatrana za psovko, marveč za ljubeznjivost, ker bi sicer spriču velike občutljivosti italijanskega vojvode lahko za belgijsko državo nastopile neprijetne diplomatske posledice.

Gospodje sodniki prizivnega sodišča so se počehljali za ušesi, se globoko zamislili ter končno ugotovili, da beseda "Mussolini" zares ni psovka in torej v Belgiji lahko odsej vsakega ozmerjaš za Mussolinija. Sicer pa ne ime, marveč slaba dejanja zaslužijo obsojanje.

Splošna stavka

v nemški čevljarski industriji. Nemški čevljarski industriji preti splošna stavka. Povod temu je dala neka tovarna za čevlje v Offenbachu, ki ni hotela obnoviti z delavstvom pogodbe. Delavcem so se pridružili doslej delavci v Kolnu in Mainzu, pričakovati pa je, da bo stavka imela še večje posledice in da se bo razširila na celo državo.

Orgle.

V glavni cerkvi v Liverpoolu na Angleškem so posvetili orgle, ki imajo 163 registrov in 5 manualov. Stale so 85 tisoč angleških funtov.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1840 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.